

Celoslovenská chrípková epidémia: Pacienti by sa mali pripraviť na dlhšie čakacie doby

Kľúčové slová

Ministerstvo zdravotníctva SR

Ministerstvo zdravotníctva eviduje zvýšený nápor na ambulantné pohotovostné služby či urgentné príjmy počas sviatkov. Zvýšený nápor je dôsledkom prebiehajúcej chrípkovej epidémie vo všetkých regiónoch Slovenska. Vysoké teploty a respiračné ťažkosti dokonca v týchto dňoch patria k najčastejším príčinám zásahov záchranárov. Ministerstvo preto apeluje na ľudí, aby venovali zvýšenú pozornosť pri posudzovaní zdravotných ťažkostí, pre ktoré volajú záchranku či navštívia pohotovosť alebo urgentný príjem.

Úrad verejného zdravotníctva ešte pred Vianocami vyhlásil celoslovenskú epidémiu chrípky, čo je v porovnaní s predchádzajúcimi chrípkovými obdobiami neobvyklé. Ľudia aj vo sviatočnom období častejšie vyhľadávajú lekársku pomoc. Silnejšia aktivita chrípky je, napríklad, aj dôsledkom toho, že ľudia sú viac náchylnejší k respiračným ochoreniam. Je to aj z dôvodu relatívne nízkeho výskytu chrípky a jej podobných ochorení v uplynulých dvoch rokoch. Napriek tomu sezónny nárast respiračných ochorení v jesenných a zimných mesiacoch nepredstavuje žiaden netradičný jav.

Ministerstvo zdravotníctva preto upozorňuje pacientov, aby v prípade návštevy lekára ráтали s dlhším čakaním. O zastupovaní lekárov získajú informácie v ambulancii, prípade na stránkach župy. Zároveň ministerstvo apeluje na pacientov, aby napriek dlhším čakacím lehotám pri prejavoch chrípky prioritne preferovali návštevu všeobecného lekára pred využívaním pohotovosti alebo urgentných príjmov.

Vďaka tomu je možné predísť neželaným situáciám, keď pacienti s bežne zvládnuteľným respiračným ochorením preťažujú pohotovostné ambulancie či urgentný príjem. V prípade ľahkých príznakov ministerstvo odporúča ostávať doma.

Aké sú príznaky chrípky u dospelých?

- bolesti kĺbov a svalov,
- výrazná únava,
- nechutenstvo,
- bolesti hlavy,
- triaška,
- kašeľ,
- bolesti hrdla,
- nádcha alebo upchatý nos – nie sú prvým príznakom, zvyčajne nastúpia až po objavení sa kašľa – pri prechladnutí je to spravidla naopak,
- a vracanie či hnačka (najmä u detí).

Kedy je nevyhnutné vyhľadať lekársku pomoc?

- ak pociťujete problémy s dýchaním či nedostatkom vzduchu,
- ak cítite tlak na hrudníku alebo bruchu,
- ak máte kŕče a záchvaty,
- ak nemočíte,
- ak pociťujete silnú bolesť svalov,
- ak máte horúčku alebo kašeľ, ktoré sa nezlepšujú, ale sa opätovne vrátili alebo zhoršili,
- alebo ak ste veľmi slabí.

Aké sú príznaky chrípky u detí?

Príznaky chrípky u detí sú veľmi podobné ako u dospelých. Deti však častejšie pri chrípke trpia aj bolesťami bruška či nevoľnosťou a vracaním.

Kedy je nevyhnutné vyhľadať lekársku pomoc pri deťoch?

- problémy s dýchaním alebo veľmi rýchle dýchanie,
- modranie pier alebo líc,
- silná bolesť svalov – dieťa odmieta chodiť,
- vťahovanie medzirebrových priestorov pri každom nádychu,
- bolesť na hrudníku,
- dehydratácia – prejaví sa suchosťou úst, dieťa plače bez slz, nemočí viac ako 8 hodín,
- záchvaty podobné epilepsii,
- dieťa sa zdá byť „mimo“, nereaguje,
- pri akejkoľvek horúčke, ak má dieťaťko menej ako 4 mesiace,
- ak kašle dieťaťko mladšie ako 4 mesiace,
- ak dôjde k zhoršeniu jeho chronickej choroby,
- ak má dieťa vrodené chyby (najmä srdca, pľúc či ciev),
- alebo pri horúčke nad 40 stupňov Celzia.

V prípade, ak sa zdravotný stav zhorší natoľko, že neumožňuje návštevu ambulantnej pohotovostnej služby (APS) alebo ústavnej pohotovostnej služby (ÚPS), je tu možnosť kontaktovať linku tiesňového volania 155. V prípade, že si to stav volajúceho vyžaduje, je k nemu vyslaná ambulancia Záchrannej zdravotnej služby (ZZS), ktorá pacienta po vyšetrení, ak je to potrebné, transportuje do ústavného zdravotníckeho zariadenia.

Pri príchode na oddelenie urgentného príjmu prechádzajú pacienti triediacim pracoviskom, kde sa posúdi závažnosť zdravotného stavu. Pacienti s vážnym zdravotným stavom, ktorý neznesie odklad, sú riešení na urgentnom príjme, rovnako aj pacienti, u ktorých sa predpokladá potreba doplňujúcich vyšetrení, napríklad sono, röntgen, odbery krvi a iné. Pacienti s menej závažným zdravotným stavom sú smerovaní do APS.

Ambulantná pohotovostná služba je zdravotná starostlivosť, ktorou sa zabezpečuje dostupnosť zdravotnej starostlivosti v rozsahu poskytovania všeobecnej ambulantnej starostlivosti pri náhlej zmene zdravotného stavu osoby, ktorá bezprostredne neohrozuje jej život alebo niektorú zo základných životných funkcií.

Urgentná zdravotná starostlivosť je taká starostlivosť, ktorá je poskytovaná osobe pri náhlej zmene jej zdravotného stavu, ktorá bezprostredne ohrozuje jej život alebo niektorú zo základných životných funkcií. Nie je preto vhodné využívať urgentné príjmy v prípadoch, kedy priebeh ochorenia nie je závažný, aj keď môže byť veľmi nepríjemný. Prednosť na urgentných príjmoch majú pacienti, ktorí boli dovezení vozidlom ZZS a tí, ktorých zdravotný stav je natoľko vážny, že neznesie odklad.

Infografiky v pdf súboroch na stiahnutie:

- [Horúčka u detí](#)
- [Horúčka u dospelých](#)

Dátum: **29. decembra 2022**